

zeno slovanské bohoslužení, vpádem Uhrów tak rozslapáno, že vše opět v zapomenutí prislo, že Moravu hřej nehtěj německé ríši podrobovali, a s obou stran takovou nevědomost uvedli, že latináři Methodia za kacíré, a písmo slovanské od Jana VIII. právem shváleno, za gothiccké drželi. Karvaté vsak neohlízejice se na nepravé dekrety, služby boží po slovansku spívati nepřestávali.¹⁴ Zde rozkládá (Kopitar) o

вянское богослужение такъ было угнестено вторженіемъ Угровъ, что все слова пришло въ забвеніе. Моравія подчинилась нѣмецкой имперіи, и съ обихъ сторонъ внесли такое нѣжество, что Латинцы почитали Меѳодія еретикомъ, а словянское письмо, справедливо одобренное Іоанномъ VIII., принимали за гоёское. Но Хорваты, несмотря на несправедливыя опредѣленія, непреставали совершать божественное служение по словянски.¹⁴ Тутъ же, говорить (Копи-

cujuscunque gentis essent, obedientiam erga suum archiepiscopum imperantibus; addito jam tunc, a. 880, suffraganeo Nitriensi Wichingo Alemanno, et tertio postulato ad ordinandum, ita ut deinceps Methodius metropolita cum his duobus suffraganeis canonicie reliquos, qui in tam ampla vinea Domini (hodie viginti fere episcopatibus gaudente) proxime necessarii viderentur, episcopos posset consecrare. »Literas denique sclauinicas a Constantino quondam philosopho repertas, quibus Deo laudes debitae resonent, jure laudamus, et in eadem lingua Christi Domini nostri præconia et opera ut enarrentur, jubemus. . . . Nec sane fidei vel doctrinæ aliquid obstat, sive missas in eadem sclauinica lingua canere, sive sacrum evangelium vel lectiones divinas novi et veteris Testamenti bene translatas et interpretatas canere, aut alia horarum officia psallere. . . . Jubemus tamen ut in omnibus ecclesiis terræ vestræ, propter majorem honorificientiam, evangelium latine legatur, et postmodum, sclauinica lingua translatum in auribus populi annuncietur; sicut in quibusdam ecclesiis fieri videtur. Et si tibi et iudicibus tuis placet, missas latina lingua magis audire, præcipimus ut latine tibi missarum solemnia celebrentur.«

¹⁴ Gratulabantur sibi Bavari quod e metropoli sua expulissent græcos competitores, quamquam fructu pro se nullo; nam abhorrentes ab illis Moravi, quamquam post Svato-pluci mortem intestina discordia et externo bello fracti, tamen sibi proprium a pontifice romano archiepiscopum cum tribus suffraganeis curaverant ordinari (de qua re extant in Concil. collect. binæ Germanorum episcoporum ad papam quasi expostulatoriæ, reciprocí odii monumenta: dicunt illi Moravos, sive velint sive nolint, Germanorum regno fore subactos). Sed his jurgiis finem imposuere Hungari gentiles, occupata Dacia et Pannonia, sicque extincto ephemero (?) Moravorum regno. — In Croatis Serbisque pro nescio quo primate se gerebat Gregorius Nonensis episcopus, omnes omnium diœcesium presbyteros slavos ordinare præsumens; sicque laesis latinorum episcoporum juribus et emolumentis, concilio provinciali Spalatensi caussam præbuit injustæ plane repressionis. Poterant nempe jure intra suam provinciam relegare Nonensem reliqui episcopi, quorum ille provincias quoad Slavica invaserat: sed debebant simul in sua quisque provincia providere ordinandis a se ipsis presbyteris Slavis. Sed illi maluere vetare ignotam sibi liturgiam slavicam, quamvis admissam et probatam ab Johanne VIII.; jure igitur suo contemserint Slavi tam